

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.553/2019/8.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

A felperesek:

... I. rendű
... II. rendű
... III. rendű
... IV. rendű
... V. rendű
... VI. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Pető Márk ügyvéd I-VI. rendűért

Az alperes:

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője:

Dr. Czikrayné dr. Fekete Zsuzsanna jogtanácsos

A per tárgya:

Személyhez fűződő jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

Felperes és alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.797/2018/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Miskolci Törvényszék 21.P.22.064/2017/44.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet részben, a jogerős ítéletnek a jogsértést megállapító, az alperest a további jogsértéstől eltiltó és sérelemdíj fizetésére kötelező rendelkezéseit - a másodfokú eljárási költség viselésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-VI. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg együttesen az alperesnek 250.000 (kétszázötvenezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 2.160.000 (kétfélmilliószázhatvanezer) másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az

állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperesnek hat gyermeke van, akik közül az 1994. február 23-án született ..., valamint az 1997. október 22-én született ... már nagykorúak, a 2004. november 17-én született III. rendű felperes, valamint a II. rendű felperessel élettársi kapcsolatából 2009. február 6-án született IV. rendű, a 2010. június 12-én született V. rendű és a 2014. május 3-án született VI. rendű felperesek még kiskorúak.
- [2] ... községek körjegyzője 2010. szeptember 28-án kelt határozatával az akkor még kiskorú ..., ..., valamint a III., IV. és V. rendű felpereseket határozatával védelembe vette. Ennek indokaként azt jelölte meg, hogy a gyermekek nevelését az I. rendű felperes elhanyagolta, az iskoláskorú gyermekek esetében az iskolai előmenetelükkel nem foglalkozott, az akkor óvodáskorú III. rendű felperesnek az óvodában ugyancsak sok igazolatlan hiányzása keletkezett.
- [3] A jegyző 2011. június 21-én kelt határozatával ugyanezen gyermekek vonatkozásában ideiglenes hatályú elhelyezésről döntött, mert megítélése szerint a gyermekek egészséges testi, lelki fejlődése az I. rendű felperes gondozásában nem volt biztosított. A Tiszaújvárosi Városi Gyámhivatal (a továbbiakban: a gyámhivatal) 2011. december 20-án a gyermekek ideiglenes elhelyezését megszüntette és elrendelte átmeneti nevelésbe vételüket, közülük ... esetében nagykorúsága folytán az átmeneti nevelésbe vételt megszüntette. A gyámhivatal 2011. augusztus 8-án elutasította az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetésére irányuló I. rendű felperesi kérelmet, az átmeneti nevelésbevitel indokoltságát több alkalomból is felülvizsgálta, de csak ... átmeneti nevelésbe vételét szüntette meg 2013 decemberében, a többi gyermek tekintetében minden esetben a nevelésbe vétel fenntartásáról döntött. A nyári és téli időszakos kapcsolattartást ugyanakkor a gyámhivatal rendszeresen engedélyezte az I. rendű felperesnek.
- [4] A gyámhivatal 2014. május 7-én a VI. rendű felperest ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél helyezte el, amely döntést a másodfokú gyámhivatal is helybenhagyott. A felperesnek ezen jogerős hatósági határozat felülvizsgálata iránt benyújtott keresetét a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. október 9-én kelt 24.K.27.552/2014/5. számú ítéletével elutasította. Ezen ítéletet a Kúria a 2015. május 13-án kelt Kfv.II.37.001/2015/8. számú ítéletével hatályában fenntartotta. Az I. rendű felperesnek az ítélet Alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében benyújtott indítványát az Alkotmánybíróság a IV/2703-7/2015. számú határozatával elutasította.
- [5] A gyámhivatal a 2015. január 6-án kelt határozatával a VI. rendű felperes ideiglenes hatályú elhelyezését felülvizsgálta és a gyermek nevelésbevitelét rendelte el, majd a 2015. január 19-én kelt határozatával felülvizsgálta a III., IV. és V. rendű felperesek átmeneti nevelését is, azt fenntartotta és a jogszabályváltozásra tekintettel nevelésbevitelre változtatta.
- [6] Az I. rendű felperes fellebbezése alapján az alperes szociális és gyámhivatala a 2015. március 14-én kelt határozataival a gyámhivatal elsőfokú határozatait hatályon kívül helyezte és a gyámhivatalt új eljárás lefolytatására kötelezte. Döntését azzal indokolta, hogy a gyámhivatal által beszerzett adatok szerint a kiskorú gyermekek elhelyezése megfelelő, a III-V. rendű felperesek óvodai és iskolai teljesítménye pedig képességeinek ugyancsak megfelelő. A rendelkezésre álló környezettanulmányból arra a következtetésre jutott, hogy a II. rendű felperes visszaköltözött Kesztyétenbe, a végkielégítéséből egy családi házat vásárolt, ahol az I. rendű felperessel immáron megfelelő lakáskörülmények között él. Megállapíthatónak találta azt is, hogy az I. rendű felperes és

gyermekai között időszakos kapcsolattartás megvalósul és a gyermekvédelmi központ az általa megküldött adatlapokban hiányosan rögzítette azokat a tapasztalatokat, amelyek a kapcsolattartások során keletkeztek. A másodfokú gyámhatóság előírta újabb bizonyítékok beszerzését a szülők életviteléről, életvezetéséről és a környezettanulmány kiegészítéséről. Hangsúlyozta, hogy „kizárólag anyagi okok miatt, sem a gyermekek kiemelése saját családjukból, sem a nevelésbevitel további fenntartása nem lehet indokolt”.

- [7] A megismételt eljárásban a családgondozók újabb környezettanulmányt készítettek, majd esetmegbeszélést hívtak össze, ahol a védőnő részletesen ismertette, hogy az I. rendű felperes miként hanyagolta el a terhesgondozást a VI. rendű felperessel való várandóssága során, valamint felsorolta a korábban az idősebb gyermekeket érintő mulasztásait is. A családgondozók beszámoltak arról, hogy a környezettanulmány alapján a lakókörnyezetben pozitív változás volt észlelhető és az I. rendű felperes felelősségteljesebb, együttműködőbb hozzáállást tanúsított a korábbiaknál, de kifejtették azt is, hogy legalább fél év komplex gondozást tartanak szükségesnek azért, hogy kéthetenkénti kapcsolattartás, életvezetési háztartási tanácsadások és segítő beszélgetések révén a tudatos szülői magatartás megerősödhessen.
- [8] A megismételt eljárások eredményeként a gyámhivatal 2015. július 7-én a VI. rendű felperes ideiglenes hatályú elhelyezését felülvizsgálata és a gyermek nevelésbevitelét rendelte el. 2015. július 8-án kelt határozatával pedig felülvizsgálta a III., IV. és V. rendű felperések átmeneti nevelését is, azt fenntartotta és a jogszabályváltozásra tekintettel nevelésbevitelre változtatta. Ezen határozatok ellen az I. rendű felperes fellebbezéssel élt, amely nyomán az alperes szociális és gyámhivatala 2015. szeptember 7-én kelt határozataival a gyámhivatal elsőfokú határozatait helybenhagyta. Az indokolásban kifejtette, hogy a család lakáskörülményeiben jövedelmi helyzetében egyértelmű javulás történt, annak előzetes megítélése azonban nehéz, hogy a gyermekek visszahelyezését követően az I. rendű felperes változtat-e nevelési módszerén és felelősen gondoskodik-e a gyermekek iskolába, óvodába járásának számonkéréséről, az iskolai tanulmányok végzéséről, tart-e kapcsolatot az oktatási intézményekkel. Úgy ítélte meg a gyámhatóság, hogy a szülők nem váltak alkalmassá kiskorú gyermekeik nevelésére az I. rendű felperes nem látja be azokat a hiányosságait, amelyek a gyermekek kiemeléséhez vezettek, vagyis életmódjának megváltoztatására irányuló törekvés tőle nem várható el. Rögzítette, hogy az I. rendű felperes nem működött együtt a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával. Összességében megállapította, hogy mivel a gyermekeket súlyos, több okból fennálló veszélyeztetettségük miatt kellett kiemelni a családból, haza is csak akkor kerülhettek volna, ha kellő alappal vélelmezhető lenne a korábbi veszélyeztető cselekmények hiánya.
- [9] Az I. rendű felperes a másodfokú gyámhatósági határozatokkal szemben keresetet nyújtott be a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.
- [10] A közigazgatási per ideje alatt esedékessé vált a VI. rendű felperes nevelésbe vitelének felülvizsgálata. Ennek időpontját a gyámhivatal 2016. január 6. napján határozta meg. Határozatában felhívta a gyámot, a Gyermekvédelmi Központot, a gondozási helyet, valamint a Gyermekjóléti Szolgálatot, hogy a felülvizsgálathoz szükséges nyilatkozataikat a felülvizsgálatot megelőző hónap 5. napjáig nyújtsák be. E felhívásnak határidőben egyik megkeresett szerv sem tett eleget. A gyámhivatal 2016. január 21-én adott ki sürgetést a Tiszaújvárosi Gyermekjóléti Központ felé a hiányzó nyilatkozatok benyújtása érdekében. Ezek beérkezése után 2016. március 25-én kelt határozatával a VI. rendű felperes nevelésbevitelét - a társszervek javaslatával összhangban - megszüntette. A határozat jogerőre emelkedett, a VI. rendű felperes 2016. április 1. napján visszakerült az I. és II. rendű felperések gondozásába.
- [11] A közigazgatási perben a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. május 3-án kelt ítéletével az alperes 2015. szeptember 7-ei határozatait - az elsőfokú határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság ítélete szerint a gyámhatóság nem vette kellően figyelembe az I.-II. rendű felpereseknél az

életkörülményeiben bekövetkezett pozitív változásokat, illetve megalapozatlannak ítélte meg azt a következtetést, hogy az I. rendű felperes továbbra sem látná be a hiányosságait. Azt sem látta a bíróság megállapíthatónak, hogy hazakerülésük esetén a gyermekek iskolábajárásáról, járatásáról az I. rendű felperes ne gondoskodna. Ez csupán egy feltételezés. Kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy a szülők és a gyermekek közötti kapcsolattartások eredményesen megvalósultak, a szülők és gyermekeik érzelmileg szorosan kötődnek egymáshoz. A bíróság megállapította, hogy már nem áll fenn olyan helyzet, amely a gyermekeket veszélyeztetné, ezért a nevelésbevétel megszüntetése indokolt. Mivel azonban a nevelésbe vétel megszüntetésekor számos járulékos kérdésben is dönteni kell, ezért a bíróság az alperes és a gyámhivatal határozatainak megsemmisítése mellett megismételt eljárás lefolytatását írta elő azzal, hogy ennek során a gyámhivatalnak a nevelésbevételt - az időközben esetlegesen hazabocsátott VI. rendű felperes kivételével - valamennyi gyermek esetében meg kell szüntetnie és döntenie kell a járulékos kérdésekben.

- [12] Az alperes a közigazgatási bíróság ítéletét 2016. május 30-án kapta meg, a közigazgatási perrel érintett közigazgatási iratokat pedig 2016. július 12-én kapta vissza a bíróságtól, azok két nappal később érkeztek meg a hivatalhoz. A gyámhivatal 2016. július 25-én felhívta a Tiszaújvárosi Gyermekjóléti Központot arra, hogy nyilatkozzon a gyermekek és a szülők kapcsolattartásának alakulásáról, a szülőknek a gondozókkal történő együttműködéséről és a szülők életkörülményeiről. Ezen felhívás alapján a családgondozók - az érintettek bevonásával - 2016. augusztus 9-én esetmegbeszélést tartottak, majd 2016. augusztus 25-én úgy foglaltak állást, hogy a nevelésbe vétel megszüntetése az indokolt. Erre tekintettel a gyámhivatal a 2016. szeptember 13-án kelt határozatával a III., IV. és V. rendű felperesek nevelésbe vételét is megszüntette és döntött a járulékos kérdésekben. E határozat nyomán a gyermekek (III., IV. és V. rendű felperesek) 2016. szeptember 24-én kerültek vissza a szüleikhez (I-II. rendű felperesek).

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [13] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a magán- és családi élethez fűződő jogukat, valamint a III-VI. rendű felperesek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát, mert a VI. rendű felperes esetében jogellenesen rendelte el, a III-V. rendű felperesek esetében pedig jogellenesen tartotta fenn a nevelésbevételt, így a III-V. rendű felperesek 2015. január 19-től 2016. szeptember 24-ig, míg a VI. rendű felperes 2015. január 6-tól 2016. április 1-ig jogellenesen élt gyermekvédelmi szakellátásban. A felperesek kérték annak megállapítását is, hogy az alperes megsértette a magán- és családi élethez, valamint a tisztességes és részrehajlás-mentes eljáráshoz fűződő jogait, valamint a III-VI. rendű felperesek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azzal, hogy nem biztosította a pártatlanság követelményét a nevelésbevétellel és annak felülvizsgálatára irányuló eljárás során, elmulasztotta a VI. rendű felperes nevelésbevételének 2016. január 6-áig esedékes felülvizsgálatát, valamint kirívóan késedelmesen hajtotta végre a közigazgatási bíróság hazagondozást elrendelő ítéletét. A felperesek annak megállapítását is kérték, hogy felsorolt alapvető jogaik gyakorlásával összefüggésben közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésben is részesítette őket az alperes, ezzel megsértette az egyenlő bánásmódhoz való jogukat is.
- [14] Kérték továbbá az alperes eltiltását a további jogsértéstől és kötelezését arra, hogy a gyámhivatal dolgozói egy éven belül vegyenek részt antidiszkriminációs és interkulturális kommunikációs tréningben. Elégtétel adásaként azt kérték, hogy az alperes a saját honlapján három hónapon át tegye közzé az ítélet objektív szankciókat tartalmazó rendelkezéseit és azokat juttassa el a Magyar Távirati Irodához. A felperesek kérték, hogy az alperest a bíróság kötelezze személyenként 2.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

- [15] Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését indítványozta, másodlagosan kérte a kereset elutasítását, vitatta az előterjesztett követeléseknek a jogalapját és azösszagszerűségét.

Az első- és másodfokú ítélet

- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte őket perköltség megfizetésére és megállapította, hogy költségmentességük folytán a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.
- [17] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a Miskolci Törvényszék előtt 25.P.21.239/2016. szám alatt indult per tárgya nem azonos a jelen per tárgyával, így az alperes permegszüntetési kérelme nem alapos.
- [18] A per érdemét illetően megállapította, hogy a felperesek az egyes közigazgatási eljárások elhúzóásával összefüggésben nem élhettek jogorvoslattal, így a közhatalommal okozott kártérítésnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:548. §-ában írt speciális feltételei fennállnak. Utalt ugyanakkor arra is, hogy a kialakult bírói gyakorlat értelmében a jogalkalmazói szervek felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg, továbbá általában nem lehet kártérítés alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként hozott határozat. Mindezekre figyelemmel a felpereseknek kellett bizonyítaniuk azt, hogy az alperes kirívóan súlyos jogalkalmazási hibát vétett volna, amellyel egyben megsértette személyiségi jogait is.
- [19] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a VI. rendű felperes nevelésbevételeének felülvizsgálata során nem követett el mulasztást, mert az érintett társhatóságokat a nyilatkozattételre kellő időben felhívta ahhoz, hogy a 2016. január 6-án esedékes felülvizsgálathoz a nyilatkozatok beérkezzenek. A belföldi jogsegély teljesítéséig terjedő idő a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (3) bekezdésének b) pontja szerint nem számít bele az ügyintézési határidőbe. Az utolsó szakhatósági irat 2016. március 4-én érkezett meg, az eljárás pedig 2016. március 25-én befejeződött.
- [20] Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a gyámhivatal nem sértette meg a Ket. 109. § (4) bekezdését sem, amikor a közigazgatási bíróság ítéletének megfelelően a III-V. rendű felperesek hazagondozásáról döntött. A gyermekek mindenekfelett álló érdekére figyelemmel ugyanis a megismételt eljárás során is köteles volt feltárni az esetleges körülményváltozásokat, mert a bírósági döntés időpontjához képest a körülmények változhattak. A felülvizsgálatra kifejezetten okot adott az a körülmény is, hogy gyermekvédelmi gyám a gyámhivatalhoz 2016. május 19-én érkezett nyilatkozatában jelezte, hogy a V. rendű felperes egy időközben végrehajtott időszakos kapcsolattartás során beteg lett és kórházi ápolásra szorult, az I. rendű felperes pedig megfelelő orvosi kezelésről nem gondoskodott. Az elsőfokú bíróság szerint a megismételt eljárást a gyámhivatal szabályszerűen folytatta le, betartotta a Ket. 33. § (1) bekezdésében foglalt ügyintézési határidőt, tekintettel arra is, hogy abban a belföldi jogsegélyek teljesítéséig eltelt idő nem számított bele. Az eljárás kimenetele szempontjából nem lehet kiragadni egyes nem jogerős határozatokat, csak az eljárás végeredményének van meghatározó szerepe. Ebből következően a gyámhivatal 2015. januárjában meghozott két nem jogerős határozata önállóan nem alapozhatott meg kárfelelősséget az alperesnél.
- [21] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes 2015 márciusi határozatai folytán megismételt eljárásban hozott első- és másodfokú határozatok esetében az eljárási határidőket betartották, kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedés nem történt. Ezen eljárásokban az alperes köteles volt tájékoztatást kérni a gyermekvédelmi gyámtól, a vérszerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti központtól, a gyermekvédelmi szolgálatától, a nevelőszülői hálózat vezetőjétől vagy a

gyermekotthontól, illetve szükség szerint az illetékes gyermekvédelmi szakértői bizottságtól, hiszen ezek a szervek közvetlenül részt vettek a gyermekvédelmi eljárásban. Az így lefolytatott széleskörű bizonyítási eljárás során a gyámhivatal és az alperes jogszerűen vizsgálta, hogy az I. rendű felperes tanúsít-e még olyan magatartást, amely a gyermekekre korábban veszélyt jelentett, hiszen korábban a gyermekek kiemelésére nem a rossz anyagi körülmények, hanem az I. rendű felperes gyermekeket veszélyeztető magatartása miatt került sor. Ebben a körben az alperes és a gyámhivatal a társszervek javaslatainak megfelelően foglalt állást. Figyelembe lehetett venni azt, hogy az I. rendű felperes, a gyermekorvos és a védőnő nyilatkozatával szemben még 2014 decemberében is tagadta, hogy legutolsó terhessége alatt elmulasztotta volna a kötelezően előírt orvosi vizsgálatokat. Azt is az I. rendű felperes terhére kellett értékelni, hogy a családgondozó nyilatkozata szerint csak kétszer vett részt a rendszeres családgondozói megbeszéléseken. Mindezekre figyelemmel az, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a nevelésbevitel elrendelése és fenntartása indokolt volt, a lakhatási és jövedelmi viszonyok, valamint a gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartás pozitív változásai ellenére sem volt kirívó alkalmazási jogalkalmazási hiba és az sem minősül annak, hogy az anya együttműködési hajlandóságát a gyermekek iskoláztatása és a róluk való megfelelő gondoskodás érdekében indokoltnak tartották tovább erősíteni. Nem sértette meg a gyámhivatal a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát sem, hiszen az eljárási határidőket betartotta, a felpereseket a szükséges tájékoztatással ellátta, továbbá nem lépte túl az eljárás kereteit, csak azokat a tényeket vizsgálta, amelyeket a gyermekek hazakerülése előtt tisztázni volt szükséges.

- [22] Nem találta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. és 9. §-ai alapján közvetett vagy közvetlen hátrányos megkülönböztetéssel az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Indokolása szerint ebben a körben a felpereseknek nemcsak azt kellett valószínűsíteniük, hogy őket hátrány érte, hanem azt is, hogy e hátrány és a védett tulajdonság között az okozati összefüggés fennáll. Az alperes kifejezetten igazolta, hogy a hatályos megkülönböztetésre nem került sor. Ennek megítélése során nem a felek által becsatolt szociológiai tanulmányoknak, hanem annak volt jelentősége, hogy a gyámhivatal és az alperes a konkrét esetben milyen indokok alapján döntött a nevelésbe vétel elrendelése és fenntartása mellett. A rendelkezésre álló gyermekvédelmi iratokban nincs utalás az I. rendű felperes származására, vagyoni helyzetére vagy iskolázottságára. Ezen körülményeknek a jelen ügyben a gyámhivatal nem tulajdonított jelentőséget. Az eljárásban kizárólag azon okok fennállását vizsgálta, amelyek korábban a gyermekek kiemeléséhez vezettek, ezek pedig nem a származással és nem a vagyoni helyzettel voltak kapcsolatban. Az eljárás a felperesek védett tulajdonságaitól függetlenül csak annak tisztázására irányult, hogy az I. rendű felperes alkalmassá vált-e gyermekei felnevelésére, a felperesek egyenlő bánásmódhoz való joga nem szenvedett sérelmet.
- [23] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek személyiségi jogai nem sérültek, ezért a keresetet elutasította.
- [24] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek családban való együttéléshez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatala és a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.027/2016/16. számú jogerős ítéletének indokolatlanul késedelmesen tett eleget, továbbá azzal is, hogy a VI. rendű felperes nevelésbevitelének felülvizsgálata érdekében 2015. december 5. és 2016. január 21. között nem tett intézkedést. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte arra, hogy az I., II. rendű felpereseknek személyenként 200.000 forintot, a III., IV., V. és VI. rendű felpereseknek pedig személyenként 150.000 forintot fizessen meg. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az alperesnek 180.000 forint másodfokú perköltséget. A le nem rótt fellebbezési illetékről úgy rendelkezett, hogy azt a felperesek költségmentessége folytán az állam viseli.

- [25] A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a keresetben érvényesített jogok ugyan alkotmányos alapjogok, de ezeknek nem mindegyike sorolható a személyiségi jogok körébe. A gyermekeket megillető védelemhez és gondoskodáshoz fűződő alkotmányos alapjog személyiségi jogként nem értelmezhető, mert nem a személyiség valamely lényeges tulajdonságát, hanem speciálisan a gyermekeket védi, a gyermeki minőségből fakadó többletigények kielégítését szolgálja. A bírói gyakorlat a családi jogviszonyból fakadó speciális alapjogokat, így a kapcsolattartás jogát nem ismeri el személyiségi jognak, azok megsértése esetén a családi jogi jogviszonyból eredő jogkövetkezmények mellett a személyiségi jogsértés szankcióit nem engedi alkalmazni, kizárva ezzel a jogrendszer „megkettőződésének” veszélyét. A tisztességes eljáráshoz és annak részjogosítványaként a részrehajlásmentes, azaz pártatlan eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjog szintén nem személyiségi jog, mert az nem a személyiség szabad kibontakozását, hanem azokat az eljárásjogi garanciákat biztosítja, amelyek az ügyet tisztességes és pártatlan módon történő elbíráláshoz, valamint az ésszerű időn belül történő befejezéshez szükségesek. Ezzel összefüggésben személyiségi jogsértés csak többlettényállás esetén állapítható meg, vagyis akkor, ha ezen alapjog mellett a fél személyhez fűződő jogai külön is sérelmet szenvednek.
- [26] Ezt követően a másodfokú bíróság megállapította, hogy a magánélethez fűződő jog a jelen esetben nem sérült, ezért az erre alapozott kereseti kérelem megalapozottan került elutasításra. Az egyenlő bánásmódhoz fűződő jog sérelme, illetve a családi élethez, a családi együttéléshez fűződő jognak a megsértése vizsgálata körében alapelveként rögzítette a másodfokú bíróság, hogy a személyiségi jogi per nem alkalmas más jogterületet érintő jogviták eldöntésére, véleményezésére, az ott született határozatok felülbírálatára.
- [27] Ezt követően a 2015. januárjában hozott gyámhatósági határozatok tekintetében a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy kirívó mérlegelési hibát a hatóságok nem vétettek, a határozatok indokolásának esetleges hiányosságai pedig a felperesek családban való együttéléshez fűződő jogai megsértésének megállapítására nem adtak alapot.
- [28] A felperesek sérelmezték a gyámhivatal, illetve az alperes 2015. júliusában és 2015. szeptemberében hozott határozatait, a VI. rendű felperes esetében a nevelésbe vétel elrendelését, a III-V. rendű felperesek esetében pedig a nevelésbe vétel fenntartását. Miután ezen ügyben bírósági döntés született a közigazgatási perben, nem lehetett vitássá tenni, hogy a határozatok nem feleltek meg mindenben a jogszabályok rendelkezéseinek. A jogerős ítélet szerint azonban az eljárási szabálysértések személyiségi jogsértésként fennálló felelősséget nem alapoznak meg, hiszen itt is mérlegelési jogkör illette meg az alperesi hatóságot, amelyben kirívó hiba nem volt megállapítható.
- [29] A másodfokú bíróság egyetértett a felperesek azon álláspontjával, hogy a gyámhivatal kirívóan késedelmesen hajtotta végre a közigazgatási bíróság ítéletét. Kifejtette, hogy a közigazgatási perben született jogerős ítéletet követően nem következett be olyan körülmény, amely indokolta volna a jogerős közigazgatási bírósági ítéletben írt döntés felülvizsgálatát. Az V. rendű felperes műtétje nem volt ilyen indok, hiszen a gyámhivatal ennek ismeretében is elrendelte a gyermekek hazagondozását, továbbá a megismételt eljárás során sürgősen összehívott esetkonferencia ezzel a kérdéssel egyáltalán nem foglalkozott. A gyámhivatal akkor járt volna el jogszerűen, ha a kizárólag a járulékos kérdések tárgyában végez érdemi vizsgálatot. A döntéshez további eljárási cselekményre az ügyiratok birtokában nem volt szükség. Az iratok visszaérkezésétől számított 8 napon belül 2016. július 22-éig meg kellett volna hozni a nevelésbe vétel megszüntetéséről szóló határozatot, így a III-V. rendű felperesek legkésőbb 2016. augusztus 4-én visszakerülhettek volna az I. és II. rendű felperesekhez. Az eljárási szabályok súlyos megsértésével lefolytatott megismételt eljárás eredményeként a III-V. rendű alperesek azonban egy hónap és 9 nap késedelemmel kerültek kiadásra az I-II. rendű felperesekhez. A gyámhatóság késedelmes eljárása sértette a szülők és gyermekeik családban való együttéléshez fűződő személyiségi jogát.
- [30] A VI. rendű felperes esetében a másodfokú bíróság ugyancsak úgy ítélte meg, hogy a nevelésbe vétel felülvizsgálatával az alperes indokolatlanul késedelmesen intézkedett, mert miután a

felhívásában megadott határidőben a társszervektől az iratok nem érkeztek meg, határidő tűzésével tájékoztatást kellett volna tőlük kérnie, majd ennek eredménytelen eltelte esetén a felügyeleti szervhez kellett volna fordulnia. Ilyen intézkedést azonban a gyámhivatal 2015. december 5-től 2016. január 21-éig nem tett, azaz egy hónap és 19 napon át nem teljesítette a Ket. 6. § (7) bekezdésében foglalt kötelezettségét. Ez a késedelem közrehatott abban, hogy a felülvizsgálat 2016. január 7-e helyett csak 2016. március 25-én fejeződött be, így a VI. rendű felperes 2016. január közepe helyett csak 2016. április 1-jén került vissza az I-II. rendű felperesekhez, ezzel sérült a felperesek családban való együttéléshez fűződő személyiségi joga.

- [31] A felpereseknek az egyenlő bánásmódhoz fűződő jogának megsértésére alapított keresetét a másodfokú bíróság nem találta alaposnak Megállapítása szerint a felperesek védett tulajdonságaikat, roma nemzetiséghez tartozásukat és vagyoni helyzetüket valószínűsítették, azt azonban, hogy a velük összehasonlítható helyzetben lévő csoporthoz képest érte őket hátrány vagy kedvezőtlenebb bánásmód, még a valószínűség szintjén sem igazolták.
- [32] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - a keresetnek részben helyt adva - a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította és a b) pont szerint az alperest a további jogsértésből eltiltotta. A megállapított jogsértéssel összefüggésben a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest sérelemdíj megfizetésére, amelynek összegét a Ptk. 52. § (3) bekezdése szerint mérlegeléssel állapította meg.

A felülvizsgálati kérelmek és ellenkérelmek

- [33] A jogerős ítélet ellen az alperes és a felperesek is felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő.
- [34] Az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen tartalmilag az elsőfokú ítélet helyben hagyását másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Vitatta, hogy a jogerős közigazgatási ítéletet késedelmesen vagy jogszabálysértő módon hajtotta volna végre, mindenképpen szükségesnek ítélte a körülmények ismételt vizsgálatát és a társhatóságok bevonását a vizsgálatba. Az alperes szerint az ügy speciális jellegére figyelemmel a közigazgatási bíróság által elrendelt új eljárásban a jogszabályoknak megfelelően járt el és alapvetően a gyermekek érdekeit helyezték előtérbe, továbbá az ügyintézési határidőt sem lépték túl, hiszen a megkeresések időtartama a határidőbe nem számít bele.
- [35] A felperesek a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezéseinek a hatályon kívül helyezését és valamennyi kereseti kérelmüknek való helyt adást kérték. A jogerős ítélet által megsértett jogszabályként megjelölték: a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdéseit, 2:51. § (1) bekezdését, 4:2.§ (2) bekezdését, Ebktv. 8., 9. 19. §-ait, Gytv. és Ket. rendelkezéseit, valamint hivatkoztak az ENSZ Gyermekjogi Egyezményére. A felperesek álláspontja szerint gyermeki jogok egyértelműen személyiségi jognak minősülnek, mind a nemzetközi egyezmények, mind az Alaptörvény rendelkezései, mind pedig a Ptk. családjogi könyvének alapelvei alapján. A perben érvényesített személyiségi jogok egyidejűleg az Alaptörvényben garantált alapjogok is, vagyis a személyiségi jogsértések egyben alapjogsértések is. A kereset nem a közigazgatási, közhatalmi jogkörben okozott kár rendelkezésein alapult, hanem személyiségi jogok megsértését jelölték meg jogalapként. A közhatalmi jogkörben elkövetett személyiségi jogsértés megállapításának nem feltétele a felróhatóság, csupán a jogsértő magatartás és az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett személyiségi jogsértés. A jogerős közigazgatási bírósági ítéletből az következik, hogy az alperes, illetve a gyámhivatal súlyos jogalkalmazási hibákat vétett, kirívóan súlyos mérlegelési hibákat követett el a nevelésbe vétel elrendelése, illetve fenntartása során, szakszerűtlenül járt el, továbbá kirívóan okszerűtlenül és tendenciózusan, tévesen (negatívan) értékelte a tényeket, amikor a pozitív változásokat alapvetően elmulasztotta a felperesek javára értékelni. Az egyenlő bánásmódhoz való jog megsértése egyértelműen bizonyítást nyert, tekintettel az Ebktv. speciális bizonyítási

szabályaira. Valószínűsíteni tudták azt, hogy ... 2013 és 2015 között kimagasló volt a nevelésbe vett szegény és roma származású gyermekek aránya, ... volt roma kisebbségi önkormányzati elnök tanúvallomásából pedig kitűnik az, hogy a perbeli időszakban nevelésbe vett és abban tartott érintett ... gyermekek szinte kizárólag roma származású, mély szegénységben élő alacsony társadalmi státuszú gyermekek voltak. A jogszabály és a joggyakorlat értelmében a felperesnek nem kell a hátrány és védett tulajdonság közötti okozati összefüggést sem bizonyítani, sem valószínűsíteni. Ennek ellenére az ok-okozati összefüggést valószínűsítették a statisztikai adatok, tanúvallomások és egyéb bizonyítékok segítségével. A felperesek szerint nem volt alaptalan az a kereseti kérelem, amely az alperes munkatársainak antidiszkriminációs és interkulturális kommunikációs továbbképzést kért elrendelni, továbbá az elégtételadást is indokolta az, hogy az ügy korábban nagy sajtónyilvánosságot kapott és helyben is nagy érdeklődést váltott ki. A megítélt sérelemdíjat a felperesek indokolatlanul alacsonynak ítélték meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [36] A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak, az alperes felülvizsgálati kérelmét ugyanakkor alaposnak találta.
- [37] A felperesek a jogerős ítélet elutasító rendelkezésének hatályon kívül helyezését és valamennyi kereseti kérelmüknek való helyt adást kérték. Ennek alapján elsődlegesen az alperes felelősségének jogszabályi alapja kérdésében kellett állást foglalni. A felperesek álláspontja ugyanis az volt, hogy nem a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség, hanem közhatalmi jogkörben okozott személyiségi jogsértés alapján terjesztették elő a keresetüket, a közhatalmi jogkörben elkövetett személyiségi jogsértés megállapításának pedig nem feltétele a szubjektív alapú felróhatóság; az igényük arra irányult, hogy az alperes a különböző magatartásaival személyiségi jogot sértett, amelynek megállapítása objektív felelősségen alapul.
- [38] A Kúria nem értett egyet a felperesek jogértelmezésével. Az alperes és a gyámhatóság a III-VI. rendű felperesekkel kapcsolatos gyermekvédelmi intézkedéseikkel közhatalmi feladatot láttak el, melynek során a jogszabályban rájuk ruházott hatáskörben és illetékességi területükön eljárva a közigazgatási hatósági eljárás szabályai által szabályozott eljárás keretében hozták meg a felperesek által sérelmezett határozatokat és intézkedéseket. Ezért e tevékenységükkel okozott kár, illetve hátrány miatt előterjesztett keresetet a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség alapján kell elbírálni. A közigazgatási jogkörben okozott és személyiségi jogsértéssel összefüggésben elszenvedett immateriális hátrány miatti igény nem teremt önálló felelősségi alakzatot. A közhatalom gyakorlása során valamely személyiségi jog megsértése miatt a sérelemdíj fizetését megalapozó személyiségi jogot sértő eljárás vagy intézkedés esetén a felperesi álláspont elfogadása kiüresítené a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése alapján fennálló kártérítési felelősség jogintézményét.
- [39] Mindezek előre bocsátását követően megállapítható, hogy az eljáró bíróságok helyesen alkalmazták a közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség megítélése körében kialakult ítélkezési gyakorlatot, amely szerint a közigazgatási szerv felelőssége csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedés vagy mulasztás esetén állapítható meg. Ennek tükrében a III-V. rendű felperesek nevelésbe vételének fenntartása és a VI. rendű felperes nevelésbe vételének jogellenessége megállapítása iránti keresetet a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el.
- [40] A felperesek egyrészt azt állították, hogy a sérelmezett hatósági döntések nem mérlegelésen, hanem egyértelmű jogszabályi rendelkezésen alapultak, másrészt az alperes kirívóan súlyos mérlegelési hibájára is hivatkoztak (az alperes súlyos mulasztásokat követett el, szakszerűtlenül járt el, kirívóan okszerűtlenül és tendenciózusan, tévesen, negatívan értékelt a tényeket, a pozitív változásokat elmulasztotta a felperesek javára értékelni). Az eljáró bíróságok helyesen fejtették ki,

hogyan a gyermekvédelmi intézkedések meghozatala előtt az alperest a tényállás megállapítása során mérlegelési jogkör illette meg és részletesen megindokolták, hogy e jogkör gyakorlása során az alperes kirívóan súlyos mérlegelési hibát nem követett el.

- [41] Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az eljárás kimenetele szempontjából nem lehet kiragadni egyes határozatokat és helytállóan vonta az értékelés körébe, hogy a gyámhatóság és az alperes a feltárt körülmények, a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőitől származó környeztanulmányok, helyzetértékelések, védőnői, orvosi jelzések tartalmának megfelelően állapította meg a tényállást, az nem volt ellentétes az okiratok tartalmával, bizonyítékként való értékelésük nem volt kirívóan okszerűtlen.
- [42] A másodfokú bíróság az I. rendű felperes családgondozóval való kapcsolattartására és az I. rendű felperes eljárás során tett nyilatkozataira is figyelemmel, okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy nem volt kirívóan súlyos mérlegelési hiba az, hogy a gyámhivatal és az alperes az I. rendű felperes gyermeknevelésre alkalmasságának megítélése során abból indult ki, hogy milyen okok vezettek a gyermekek kiemelésére és ezeknek a megváltozott körülmények ellenére is túlzottan nagy jelentőséget tulajdonítottak.
- [43] A felperesek téves hivatkozásával szemben, a közigazgatási perben hozott ítélet sem hivatkozott kirívóan súlyos mérlegelési hibára, sőt a bíróság azt állapította meg, hogy a hatóság széleskörű bizonyítást folytatott le, melynek során vizsgálta a gyermekek kiemelésére okot adó körülményekben történt változást, csupán a levont következtetéseit nem találta megfelelőnek.
- [44] A felperesek által e körben hivatkozott Kúria Pfv.III.21.702/2009/6. számú ítélet, amely megállapította az édesanya családban való együttéléshez fűződő személyiségi jogának megsértését azáltal, hogy az alperes gyámhatóság a gyermeket a nagyszülők gondozásában és gyámsága alatt hagyta, más tényálláson alapul: ott a hatóság nem tárta fel a tényállást, csupán tényként fogadta el a nagyszülő bejelentésében foglalt állításokat. A felperes által hivatkozott Emberi Jogok Európai Bírósága által követett joggyakorlatból kiemelt jogsértő eljárás, miszerint a családi élethez való jog sérelmét jelenti, ha az állami gyermekvédelmi rendszer nem tesz komoly és kitartó lépéseket a gyermek hazagondozása érdekében, az alperes részéről a perben objektív, külső szemlélet alapján nem volt megállapítható.
- [45] A másodfokú bíróság ítélete ugyanakkor megállapította a felperesek családban való együttéléshez fűződő személyiségi jogának megsértését azáltal, hogy a gyámhivatal kirívóan késedelmesen hajtotta végre a közigazgatási bíróság ítéletét és a VI. rendű felperes nevelésbe vételének felülvizsgálata érdekében 2015. december 5. és 2016. január 21. között nem tett intézkedést.
- [46] A Kúria kiemelőnek tartja, hogy a III-V. rendű felperesek esetében 2010. őszétől, a VI. rendű felperes tekintetében 2014 májusától kezdődően születtek különböző - a felperesek által sérelmezett - gyermekvédelmi intézkedések. Ebből a folyamatból a másodfokú bíróság egyes intézkedéseket kiragadott és az eljárási szabályok merev értelmezésével a nevelésbevitel megszüntetéséről szóló határozat meghozatalának mintegy egy hónapos késedelve miatt az alperes felelősségét tévesen állapította meg kirívóan súlyos jogalkalmazási hiba folytán.
- [47] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ítéletében, annak rögzítése mellett, hogy a hatóságnak számos járulékos kérdésben is döntenie kell, a megismételt eljárásban előírta, hogy a hatóságnak megfelelően értékelve a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat, a körülmények részletes feltárása, a rendelkezésre álló adatok összevetése és értékelése alapján, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével valamennyi gyermek vonatkozásában a nevelésbevitel megszüntetéséről és annak járulékos kérdéseiről kell döntést hoznia.
- [48] A Ket. 109. § (4) bekezdése értelmében a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során ennek megfelelően jár el. E rendelkezés alapján nem minősíthető a gyámhatóság eljárása kirívóan súlyos jogértelmezési tévedésnek azért, mert a gyámhivatal - azt követően, hogy sürgetésére a bírósági iratok visszaküldésre kerültek - megkereste a Gyermekjóléti Központot, amely

esetkonferenciát hívott össze a gyermekek hazagondozása kérdésének megvitatására és a helyzetértékelés alapján hozta meg határozatát a III-V. rendű felperesek nevelésbevételének megszüntetéséről és az I- II. rendű felperes szülőkhez való hazagondozásáról. A Kúria e körben elfogadta az alperes azon védekezését és egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a bírósági ítélet meghozatalát követően az V. rendű felperes egészségügyi állapotának romlásához vezető helyzet, mint új körülmény, amelyet a közigazgatási bíróság nem értékelt, tisztázást igényelt, figyelemmel arra, hogy az egészségromlás a szülőknél történt kapcsolattartást követően következett be és azt a gyermekvédelmi gyám jelentette a gyámhivatalnak.

- [49] A VI. rendű felperes esetében a nevelésbevételét követően eltelt időtartamban az intézkedések folyamatából a másodfokú bíróság által kiragadott momentum, mely szerint a felülvizsgálathoz szükséges nyilatkozat határidejének lejártát követően egy hónap késedelemmel intézkedett az alperes a társhatóságnál a vélemény sürgetése érdekében, a karácsonyi és újévi munkaszüneti napokra is figyelemmel, nem minősíthető olyan súlyos eljárási hibának, amely a felperesek személyhez fűződő jogai sérelmének megállapítását megalapozná.
- [50] A felperesek azon kereseti kérelme tekintetében, mely szerint az alperes nem biztosította a részrehajlásmentes eljárást, helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az állított sérelem a tisztességes eljáráshoz való jog keretein belül érvényesíthető, amely nem minősül személyiségi jognak.
- [51] Mindezek alapján a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy jogsértés hiányában az alperes felelőssége a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése alapján nem állapítható meg, ezért az alperes kifogásolt magatartásával a felperesek személyiségi jogai nem sérültek.
- [52] A személy hátrányos megkülönböztetése ugyan a személyiségi jogok egyik nevesített esete [Ptk. 2:43. § c) pont] a Kúria indokoltan tartja az egyenlő bánásmód megsértése megállapítása iránt előterjesztett kereset elutasításának indokait a külön jogszabályban szabályozott törvényi tényállás és speciális bizonyítási szabályok miatt külön is ismertetni.
- [53] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a közvetett hátrányos megkülönböztetésre hivatkoztak. Az Ebktv. 9. §-a értelmében közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne. A speciális bizonyítási szabályokat az Ebktv. 19. § (1) és (2) bekezdései tartalmazzák. Ennek megfelelően az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett félnek vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak kell valószínűsítienie, hogy a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte, vagy - közérdekű igényérvényesítés esetén - ennek közvetlen veszélye fenyeget [a) pont] és a jogsérelmet szenvedő személy vagy csoport a jogsértéskor - ténylegesen vagy az eljárás alá vont személy feltételezése szerint - rendelkezett a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonsággal. A felperesek a nemzetiségre, illetve a vagyoni helyzetre hivatkoztak. [8. § d) és q) pont]. Az Ebktv. 19. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltak valószínűsítése esetén a másik félnek kell azt bizonyítania, hogy a jogsérelmet szenvedett fél vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosult által valószínűsített körülmények nem álltak fenn [(a) pont)], vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani [d) pont].
- [54] A téves felülvizsgálati állásponttal szemben, az elsőfokú bíróság az ítélkezési gyakorlatnak is megfelelően, helyesen állapította meg, hogy a felpereseknek kellett valószínűsítienie, hogy őket hátrány érte és ezen hátrány és az ugyancsak valószínűsített védett tulajdonság közötti okozati összefüggés fennáll, azaz, hogy a felpereseket a védett tulajdonságok miatt érte hátrány. A másodfokú bíróság álláspontjával szemben, a Kúria elfogadhatónak tartotta a felperesek által a perben csatolt iratok alapján - mely szerint az alperesek lakóhelyén az érintett időszakban kimagasló

volt a nevelésbe vett gyermekek száma és azok kizárólag roma származású, mély szegénységben élő gyermekek voltak -, hogy valószínű védett tulajdonságuk miatt érte őket hátrány, e tulajdonságuk miatt kerültek kiemelésre a családból és szüntették meg késedelmesen a sérelmes helyzetet.

- [55] Ezt követően az alperest terhelte az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében foglalt körülmények igazolása. Az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékok, a tanúk vallomása alapján az alperes és a gyámhatóság tevékenységére irányadó jogszabályi rendelkezésekre is figyelemmel megállapította, hogy a jelen esetben a gyermekek családból való kiemelésének oka az anya gyermekeit elhanyagoló korábbi magatartása volt, nem állapítható meg, hogy a felperesek védett tulajdonságai miatt szenvedtek volna hátrányt. Az elsőfokú bíróság tartalmilag az Ebktv. 19 § (2) bekezdés b) pontja szerint állapította meg, hogy az alperes eredményesen mentette kis magát azzal, hogy egyenlő bánásmód követelményét megtartotta. Az elsőfokú bíróság ítélete e megállapítását részletesen megindokolta, az abban foglaltakkal a Kúria is egyetért.
- [56] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján részben - a másodfokú eljárási költség viselésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, a jogerős ítéletnek a jogsértést megállapító és a jogkövetkezményeket alkalmazó rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdés megfelelő alkalmazásával megváltoztatta és ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletét (kereseti kérelem elutasítása) helybehagyta, ezt meghaladóan a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [57] Ptk. 6:548. § (1) bekezdése, 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 9. § és 19. §

Záró rész

- [58] A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmét a Pp. 274. §-a alapján tárgyaláson bírálta el. A peresztes felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján mérlegeléssel állapította meg. A le nem rótt másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket a felperesek személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2020. szeptember 30.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző